

LABO

magasinet

nr. 4 • 2020

Utehygge ¹⁸

i mørketiden

5 JULETREMANNEN

12 LABOFONDET

22 ELBILLADING

Hold deg underholdt

Velg seriene, kanalene eller strømmefavorittene som gir deg følelsen du vil ha.
Alltid med TV- og strømmetjenesten T-We.

telenor t-we

GLADE JUL OG GLEDELIG DIGITAL VERDEN

Det er en artig tid vi lever i, og da tenker jeg ikke på coronaen, for den er ikke artig i det hele tatt. Nei, jeg tenker på alle muligheter vi har i vår digitale verden. Vi har en sann venn i alle dubeditter vi har i hus, og det er for de fleste av oss ikke få.

Det holder i grunnen med mobiltelefonen, men et nettbrett gjør det selvfølgelig mer behagelig. En venn jeg vil fremheve er Youtube. Jeg har mange andre venner som Netflix, Facebook osv, men Youtube er fenomenal. Det er nesten ikke den ting du ikke kan finne på Youtube. Er du interessert i nupereller, digitalfoto, bretteing av servietter, hvordan reparere sykkelen, hvordan klippe håret selv, gamle konserter, nye konserter og hvordan dekke det mest fantastiske bordet? Nær sagt alt er der tilgjengelig og gratis for alle. Jeg koser meg med mimring og læring. Konserter jeg har vært på i ungdommen er morsomme gjenhør, for vi blir jo understimulert når det gjelder kultur.

Nå går vi inn i en høytid som blir litt annerledes, men gudskjelov for våre digitale muligheter. Vi kan heldigvis se folka vi helst skulle vært sammen med på skjermen og prate nesten som om de er i stua. Det er ikke helt det samme selvfølgelig, men et veldig godt alternativ. Vi trenger ikke sende brev for å holde kontakten. Min eldste venn på Facebook gikk bort i sommer. Han var 94 år. Han koste seg med å følge med på facebook

og han la kabal på PCen. Det var hans greie, alder ingen hindring. Det er innstillingen det kommer an på, er min påstand. Jeg har en bror i Unaiten og en søster i Nord-Norge og vi kan sitte sammen og skravle. Det er jo helt fantastisk.

Jeg vet at mange har det vanskelig, med dårlig økonomi, er ensomme og kanskje har dårlig helse. Det har jeg stor respekt for, men jeg tror mange flere kunne hatt det morsommere om de utnyttet den digitale verden. Kanskje vi trenger en Tinder for turvenner, kaffevenner, sitte på benken venner, treningsvenner. Etablerer noen facebookgruppen, "Jeg skal være alene på julaften i Larvik" så tror jeg det kunne blitt tidenes teamsmøte. Vet det ikke er lett, men jeg klarer ikke å la være å leke med tanken på mulighetene som finnes. Det finnes likesinnede der ute. Her er det bare å hive seg på, og dele eller suge til seg, alt etter som.

Nå ble det mye om hva du kan gjøre selv. Vi kan jo snu på det. Hva kan jeg og du gjøre for at det blir hyggeligere for andre som ikke har så mange i livet sitt. Tror de fleste kjenner noen, vet svaret, men det å ta seg sammen og

prioritere det, det er noe helt annet. Bare en telefon kan gjøre en forskjell. Grip sjansen sosiale medier gir. Hoppe over og slett de sidene du ikke liker. Er du oppgitt over for eksempel kjøpepress og håpløse saker, vær en motvekt og konsentrer deg om det som gir deg noe.

Jeg var så heldig å få intervjuet Margareta Ollum som fylte 100 år i sommer. Hun sa stadig, «Jeg er fornøyd». På grunn av coronaen gikk hun glipp av trimmen sin, og kunne ikke farte rundt som hun pleide, men positivitet og guts det hadde hun. Tør ikke tenke på alle endringene hun har vært med på. Alt er ikke for alle, men ikke gå glipp av alt det positive nye muligheter gir. Det kan så lett gå godt pleier jeg å si.

For meg blir det ikke jul før jeg har spilt svensk julereggae for hele huset. Istall Struk, «Fira jul i fred» er en favoritt.

Kos deg med din "julehangup", utnytt de digitale vennene, vær deg sjøl og vær raus.

RIKTIG GOD JUL!

Alise Myhre

Foto: Line Loholt

innhold

Lokale perler: Juletremannen.....	s. 5
Lykkelig i borettslag.....	s. 8
Nissehjelperne på Røde Kors-huset.....	s. 10
LABOfondet	s. 12
Hekta på: Actionfigurer	s. 14
Tankedryss	s. 17
Ut på tur.....	s. 18
Jus: Nye regler om elbillading.....	s. 22
Minneord.....	s. 24
Mat: Julegodt.....	s. 26
Moroside.....	s. 27
Medlemsfordeler	s. 30

12

14

18

26

MEDLEMSBLAD FOR LARVIK BOLIGBYGGELAG - NR. 4 - 2020

ANSVARLIG REDAKTØR
Adm.dir Asle Granerud,
LABO

REDAKSJONSANSVARLIG
Alise Myhre
Alise.Myhre@labo.no

ADRESSE
Prinsegata 4, Pb. 263
3251 Larvik
Tlf. 33 13 85 00
E-post: labo@labo.no
Hjemmeside: www.labo.no

REDAKSJONELL PRODUKSJON
LABO, ABC Brand Studio

ANNONSESALG
Arnt Erik Isaksen
arnt.erik.isaksen
@flexkommunikasjon.no

PROSJEKTLEDELSE
OG GRAFISK UTFORMING
H-Design - Hege Svennevig
H-Design@altiboxmail.no

TRYKK
Trykk-Service AS

FORSIDEBILDE
Christin Eide

JULETREMANNEN FRA STEINSHOLT

TEKST OG FOTO: Myriam H. Bjerkli

Gjennom 17 år har han sørget for grantrelukten i tusenvis av Larvikshjem. Og han har absolutt ingen planer om å gi seg ennå.

- Jeg står utenfor Coop Extra på Hovland i år også, forteller Arnt Stensholt og smiler. – Der kaller de meg bare Juletre mannen.

Lokalt selger han 7 – 800 trær hvert år, men totalt blir det viderelevet 40 – 50 000 trær landet rundt. Eventyret startet i mindre skala i 1994, før han i 2007 startet Vestfold Juletre as, sammen med Yrjan Fevang og Jarle Hillestad.

- Vi så at det var et marked der, smiler han fornøyd. – Og vi synes jo selvfølgelig det er bedre med norske juletrær enn danske.

Siden da er han blitt den desidert største juletreprodusenten i Norge. Og for de som tror at det bare er å plante et tre og deretter vente til det kan hugges, så er det ikke fullt så enkelt.

- Et tre bruker 7-8 år på å gro seg

til vanlig juletre størrelse på et par meter, forteller Arnt. – Underveis må det gjødsles og lukes, og fra det er cirka en meter høyt, besøker vi hvert eneste tre flere ganger i året. Vi klipper og tilpasser det, slik at de blir slanke og pene.

De har spesialisert seg på vanlig norsk gran, fjelledelgran og nordmannsedelgran.

- Jeg har en forkjærlighet for den vanlige norske grana, sier Arnt, - men edelgrana har jo den fordelen at den drysser mindre. I tillegg slår jeg gjerne et slag for fjelledelgrana, som opprinnelig kommer fra fjellområdene i vestlige Nord-Amerika. Den drysser lite, er tett og fin, har kortere nåler og skikkelig granlukt.

Det blir solgt ca. 2 millioner juletrær i Norge hvert år, og cirka 30 % av dem kommer fra Danmark. I tillegg er det en stadig økende

trend med plasttrær.

- Plasttrærne ser vi nok mer av i de store byene enn i Larvik, forteller Arnt. – Det er kjekt for allergikere og enkelt hvis folk skal ut og reise, men akkurat i år skal vi jo helst holde oss hjemme. Da er det jo mye hyggeligere med lukten av et ekte tre i stua!

Han forteller at han jobber opp til 16 timer i døgnet nå før jul. Trærne skal hugges, pakkes, stables og sendes. Og ikke minst selges.

- Vi hugger trærne så tett opp til levering som mulig, slik at de skal være friske og fine når de blir solgt. Selve salgsbiten synes jeg er veldig hyggelig. Jeg har mange faste kunder som kommer tilbake hvert år, og får høre mange hyggelige historier. Det er rett og slett trivelig.

Juletretips:

Er du lei av juletrær som drysser allerede før julaften? Her er noen tips for deg som ønsker å bevare treet vakkert hele jula.

1. Se etter om treet er friskt og grønt. Sjekk at nålene innerst ved stammen ikke er brune og visne. Drar du fingrene igjennom greinene, og barnålene faller av, er det et dårlig tegn.

2. Finn et juletre som passer til juletefoten. Et juletre suger vann mellom barken og veden, og mister derfor mye av sugeevnen hvis du spikker av barken.

3. Et tre som har stått ute i frost bør få en gradvis tilvenning til innklimaet, og det kan derfor være lurt å først sette treet i en lunken bøtte vann på et kjølig sted. Klipp av eventuelt nettingstrømpe slik at greinene får rett seg ut.

4. Før du setter treet i juletefoten er det lurt å sage av en tynn skive (2-3 cm) av rotenden. Dette gjør det lettere for treet å ta opp vann.

5. Etter at treet er satt i foten er det viktig å etterfylle med vann. Vannet bør helst være lunket, ikke kaldt.

6. Unngå å plassere treet for nær varmekilder.

7. Fyll på med nytt vann etter hvert som det er nødvendig. Bartrær fordampes fuktighet gjennom nålene, og går treet tomt for vann tørker nålene ut og faller av.

Mobilbank gir deg full kontroll på julehandelen. Last ned gratis nå!

F.v. Kirsten Korsbrekke, Anne Sofie Ørbæk, Berit Falkensten og Lisbeth Eikenæs.

LYKKELIG I BORETTSLAG

Damene i Byterrassen Borettslag er skjønt enige. I denne merkelige coronatiden er det en velsignelse å bo i borettslag.

TEKST OG FOTO: Myriam H. Bjerkli

Borettslaget har 44 leiligheter og de fleste beboerne er godt voksne. Halvparten av dem bor alene. Da er det fint å ha naboer man kan være sosiale sammen med.

- Fra før påske og fram til begynnelsen av oktober har vi vært samlet ute så godt som hver dag, forteller Lisbeth Eikenæs. – Både på dagtid og kveld, når det var oppholdsvær.

- Med god avstand, selvfølgelig, legger Berit Falkensten til

Det var hun som tok initiativet til de første utetreffene. Hun og Lisbeth samlet sammen bord og noen stoler og plasserte det i den luneste kroken på plassen mellom leilighetene. Snart begynte det å dukke opp folk, uten at det var planlagt tidspunkt på forhånd.

- Det var jo bare å kikke ut for å se om noen allerede satt der, smiler Lisbeth.

De kom og gikk som det passet. Ofte hadde noen med kaker, boller og kaffe. Andre hadde med strikketøyet. Og det var ikke få verdensproblemer som ble løst i løpet av sommeren.

- Det ble mye coronasnak, forteller de. – Og Trump, selvfølgelig.
- Vi kunne ofte være 7 – 8 damer samlet, sier Anne Sofie Ørbæk.
- Og det hendte det dukket opp en mann også. Hun ler. – Men han forsvant gjerne når vi ble for mange damer.
- Jeg tror han kom mest for kake- ne, legger Kirsten Korsbrekke til med et smil.

Denne dagen er de blide damene samlet i leiligheten til Lisbeth, der de får servert hjemmebakte småkaker og kaffe.

- Jeg er veldig glad for at vi bor som vi gjør, sier Berit alvorlig. – Hvis ikke hadde vi vært veldig mye alene. Vi er jo i risikogruppen aldersmessig, og mange av oss har nesten ikke hatt besøk av barn og barnebarn siden i mars. Da er det godt å ha gode naboer.

- Ja, jeg tror jeg hadde gått på veggen hvis jeg ikke hadde bodd her, forteller Kirsten. – Det er mye bedre å være enslig her, enn å for eksempel sitte alene i et stort hus. Også er det fint å bo midt i byen, legger hun til. – Dermed har vi alt lett tilgjengelig og trenger ikke reise kollektivt for å få tak i det vi trenger. Jeg går i butikken på tidspunkt da det er lite folk, og handler sjeldnest mulig.

- Vi kan ikke ha det bedre enn vi har det her, istemmer de andre.

- Jeg tror det er flere mennesker som dør av ensomhet og isolasjon i Norge nå, enn det er som dør av corona, sier Lisbeth alvorlig. – Derfor har vi strukket oss langt for å prøve å gjennomføre ting. Vi arrangerte sommerfest i partyteltet, da var vi 22 stykker. Også har vi fått gjennomført alle generalforsamlingene.

Likevel tar de selvfølgelig corona-trusselen på alvor. Minst en meter avstand og jevnlig spriting er en selvfølge. De har også hengt opp skriv med corona-informasjon og satt ut antibac i heisen, slik at det skal være lett tilgjengelig.

- Det er mange som er engstelige, sier Anne Sofie. – Selv tenkte jeg ikke så mye på denne coronaen før den dukket opp her i Larvik, Nå synes jeg den er kommet skummelt nær. Men når viruset først er her, så er vi heldige som bor som vi bor. Og siden vi er pensjonister så slipper vi å være redde for økonomien, det er mange som har det mye vanskeligere enn oss.

- Vi må stille opp for hverandre, sier Lisbeth. – Også er det viktig med godt humør, legger hun til og byr på mere kaffe. – Når ting først er som de er, må vi prøve å gjøre det beste ut av det.

altibox

Full frihet for borettslag og sameier

Hvorfor skal noen få bestemme hvilken bredbånds- og tv-pakke hver beboer skal ha, bare fordi man bor i borettslag eller sameie? Med Altibox kan dere få full frihet. Vi ser ingen grunn til at alle må ha samme løsning. Inngår dere avtale med Altibox, blir et av markedets mest fleksible internett- og tv-utvalg tilgjengelig for hver enkelt beboer. Det er bare å velge og vrake.

Og: med Altibox' nye og banebrytende tv-løsning får hver og én mulighet til å velge sitt eget innhold.

Les mer og kontakt oss på altibox.no/boligselskap

ALTIBOX LEVERES AV

VIKENFIBER

NISSEHJELPERNE PÅ RØDE KORS-HUSET

På denne tiden av året pleier det å yre av liv på Røde Kors-huset på Nanset. På grunn av coronaen, kan de ikke være så mange på jobb samtidig i år.

Men det betyr ikke at de har noe mindre å gjøre ...

De har tiårs jubileum for julegaveinnsamlingen og det er fem år siden det første pakkelapptreet ble satt opp på Torget. Gavene blir delt ut til barn og ungdom i alderen 0 – 18 år, og behovet er dessverre ikke blitt noe mindre siden starten for ti år siden.

- Det er en del nye familier som har ringt og bedt om hjelp i år, forteller Monica Ljusnes. – Coro-

TEKST OG FOTO: Myriam H. Bjerkli

naen gjør nok at mange har blitt permittert eller mistet jobben, og det å få den hjelpen de har krav på av NAV tar ofte lang tid. Julen venter jo ikke ...

Alle som jobber for Røde Kors i Larvik gjør det frivillig, og ingen har betalt.

- Betalingen vår er gleden vi får tilbake, sier Siri Linn Alviniussen alvorlig. – Enten det er snakk om julegaver eller brukte klær, det blir tatt imot med slik glede og takknemlighet.

I snitt gir vi barna våre gaver til ca 800 kroner hver, men mer enn 100 000 barn i Norge vokser opp i familier som lever under fattigdomsgrensen. I Larvik gjelder det

over 10 % av barnehusholdningene. Mange foreldre sliter derfor med å kunne oppfylle alle forventningene rundt julen.

- Barna vet godt at familiene har dårlig råd, forteller Monica, - og ofte har de blitt enige om at de skal prioritere mat og hygge istedenfor gaver til jul. Det er klart det kan være litt sårt, spesielt når de ser at mange venner får i overflod. Og da er det ekstra hyggelig å kunne glede dem med i hvert fall én gave.

Mottakerne kommer fra alle samfunnslag, og barna ønsker seg selvfølgelig mye forskjellig. Noen ting går likevel igjen.

- De mindre ønsker seg ofte tegnesaker, Pokemon, Lego, fotballer og perleting, forteller Monica. - Hos de større er det oftere klær og sko. Votter, refleks, sengesett.

- Også ser vi at mange av 12-13-åringene ønsker seg puslespill i år, legger Siri Linn til. - Og flere av de større ønsker seg kinobilletter.

Monica har full jobb ved siden av, men Siri Linn er ufør.

- For meg er dette en måte å betale tilbake til samfunnet på, forteller Siri Linn. - Her kan jeg jobbe når formen tillater det, føle at jeg er til nytte og gjør noe bra. Det er veldig givende.

Mannen hennes, Bjørn Roger Askerud, er leder i Larvik Røde Kors, så han har også nok å henge fingrene i.

- Men jeg gjør mest rutinearbeid, sier han. - Betaler fakturaer og prøver å holde system og orden. - Han gjør alt det kjedelige, sier jentene og ler. - Mens vi får all takken.

At behovet er stort, er det ingen tvil om.

- Vi pakker inn og deler ut et sted mellom 1000 og 1200 gaver hvert år, forteller de. - Så vi har fullt opp å gjøre disse ukene før jul. Og vi har greid å komme i land hvert eneste år. Alle barna som har ønsket seg gaver, har fått.

De er ikke alene om all jobben. Hjelpen blir levert familiene anonymt, så mange bidrar i kulissene. De er totalt 18 stykker som står på i ukene før jul. De henter, pakker kjører og leverer.

Monica har vært med på starten av, så for henne og familien er det blitt en innarbeidet del av førjulstradisjonen.

- Moren min var også aktiv i Røde Kors, så jeg er omtrent født inn i dette, sier hun. - Hun hadde seks unger, jeg fatter ikke hvordan hun rakk alt. Selv har jeg en sønn, og det er mannen min som står for de fleste juleforberedelsene hjemme. Selv er jeg stort sett enten på

jobb eller her.

Hun smiler.

- Det er sånn det skal være. Og gleden hos mottakerne gjør at det er verd det.

HAR DU OGSÅ LYST TIL Å BIDRA?

Da kan du enten legge gave-
ne under juletreet på Farris
Bad (fram til 13.12), på leke-
butikken på Nordbyen, eller
på Sokrates leker i sentrum
fram til 20.12. Det går også
an å kontakte Røde Kors på
Nanset direkte på sms og
levere der helt fram til lille
julaften.

Alle pakkene må uansett
pakkes opp og sjekkes, så
det er best om du ikke pakker
dem inn på forhånd. Ikke legg
med personlige beskjeder, de
kan uansett ikke videreför-
midles til barna.

Du kan godt gi selv om du
ikke har hentet pakkelapp på
torvet.

Ikke vær redd for at de skal få
for «mange gaver.» Eventuelt
overskudd blir delt ut til burs-
dager og lignende senere.

Det går også an å vippse
penger.

VIPPS: 24550

SMS: 45 85 32 28 / 41 28 13 34

Coronavennlig utdeling på LABOs møterom. F.v. Thomas Beckmann, Janne Andersen, Mette Kristoffersen, Alise Myhre, Asle Granerud, Ole Wiig, Asbjørg Holt Samuelsen og Mehdiya Sereroy.

LABOFONDET FORTSETTER Å GLEDE LOKALE FORENINGER!

Da LABO fylte 70 år i 2016 startet de det som nå har blitt en tradisjon. De delte ut 70 000 kroner som en omvendt bursdagsgave til gode formål i Larvik. Nylig delte de ut støtte for femte gang.

TEKST OG FOTO: Myriam H. Bjerkli

Kravet til vinnerne er at prosjektet de søker om skal være lokalt, gjennomførbart i år eller neste år, og være inkluderende, aktivitetsskapende og føre til økt trivsel for barn og unge.

Labodirektør Asle Granerud fortalte at det var kommet inn over 100 søknader i år, og som han sa, det å avslå søknader var den triste delen av jobben.

- Det er så mange gode formål, så jeg skulle gjerne delt ut til langt flere, sier han alvorlig. Den langt hyggeligere delen, er

selvfølgelig å varsle de som får innvilget søknadene sine. I år var det Vindfjellsamarbeidet, Hedrum Historielag, Stavern disk-golf og Kurdisk Kulturforening. Fire ganske forskjellige mottagere, og da de var samlet på LABO for å motta gavebeløpene, blomster og diplom, var det ikke tvil om at pengene var velkomne.

VINDFJELLSAMARBEIDET – TILDELT KR. 30 000,-

Hovedvinneren, Vindfjellsamarbeider, som ble tildelt hele 30 000 kroner var selvfølgelig

ekstra fornøyd.

- Vindfjellsamarbeidet er et samarbeid mellom Siljan og Larvik kommune, Fritzøe skoger, Larvik & Omegn turistforening og Vindfjell-løpet, forteller styreleder Ole Wiik. – Vi har over 30 000 brukere årlig, hvorav mange barnefamilier, både fra Larvik og resten av landet. Vi står for prepareringen av over 120 kilometer med løyper, men vi har ikke hatt noen egen garasje til løypemaskinen tidligere. Nå har vi fått laget selve garasjen, men vi mangler «innmaten», det vil blant annet si strøm og be-

Ole Wiig

Thomas Beckmann

Er du med i en forening som ikke fikk gjennomslag i år?
HUSK AT DU KAN SØKE PÅ NY NESTE ÅR!

lysning. Det vil komme på ca. 40 000 kroner, så med de 30 000 vi nå får av Labofondet, er vi nesten i mål.

Asbjørg Holt Samuelsen

HEDRUM HISTORIELAG – TILDELT KR. 20 000,-

Like glad er også Hedrum Historielags styreleder, Asbjørg Holt Samuelsen, som får 20 000 kroner av Labofondet.

- Vi er 600 medlemmer i historielaget, så Bygdetunet i Kvelde er flittig brukt, forteller styrelederen. - Men vi ønsker at enda flere barnefamilier skal besøke oss, og pengene vi får nå skal gå til å lære både barn og foreldrene deres om gamle håndverkstradisjoner og hvordan man arbeidet på en gård i gamle dager. Slik som sylting, baking, vedklyving, snekring, klesvask ol. Nå kan vi kjøpe det utstyret vi trenger, blant annet fruktknuser, saftpresser, bålpanner og bake-utstyr. Hun smiler stort.

- Historielagets målsetning er å formidle historie, og dette er en flott måte å gjøre det på.

STAVERN DISK-GOLF – TILDELT KR. 10 000,-

Frisbeegolf- som også kaller Diskgolf) er en idrett som startet i USA på 1960-tallet. I dag finnes det over 3000 frisbeegolfbaner rundt om i verden, hvorav 60

ligger i Norge. Takket være Labofondet,

kommer det nå til å bli åpnet enda en bane i Vestfold.

- Det grunnleggende prinsippet i frisbeegolf ligner tradisjonell golf, forteller leder Thomas Beckmann. - Men i frisbeegolf er kølle og ball erstattet med en frisbee, og i stedet for et hull i bakken, er målet i frisbeegolf en metallkurv. Den spilleren som bruker minst antall kast i løpet av runden vinner. Det er en inkluderende idrett der det er enkelt å komme i gang, og hvor alle kan delta på sine egne premisser. De ti tusen kronene vi får fra Labofondet skal gå til å lage en ny nihullsbane på Brunla ungdomsskole, en bane som blir åpen for alle som vil spille.

KURDISK KULTURFORENING – TILDELT KR. 10 000,-

Leder Mehdiya Mikail Sereroy er også strålende glad denne høstlige fredagen. Kurdisk Kulturforening skal bruke pengene til å leie inn instruktør til svømmeundervisningen som foreningen har på Hedrum Ungdomsskole.

- Vi har drevet svømmeundervisning en god stund, forteller hun. - Cirka tolv barn fra barneskolealder

Mehdiya Sereroy

og oppover deltar annen hver uke. Nå ønsker vi å gjøre selve undervisningen mer profesjonell og strukturert.

Hun smiler stort. - Takket være Labofondet har vi nå mulighet til å leie inn en skikkelig svømmelærer. Disse pengene kan faktisk redde liv!

DISSE HAR FÅTT STØTTE TIDLIGERE:

- Fossestua, Larvik KFUM/ KFUK speidere
- First Lego League Kjøse IL
- Larvik Turn HU-laget
- Larvik Svømmeklubb
- Verdensmesteren skole
- Tagtvedt borettslag
- Scenegal
- Fram gatefotball
- Larvik Bueskyttere
- Fram Fotball - gratis fotballskole
- Larvik Skytterlag
- Nanset Skolekorps
- Norsk Forbund for utviklingshemmede avd. Larvik
- Larvik Barne og ungdomsteater

I ARTIKKELSERIEN "HEKTA PÅ" INTERVJUER VI MENNESKER SOM ER LIDENSKAPELIG OPP-
TATT AV HOBBYEN SIN. DENNE GANGEN HAR VI SNAKKET MED ROGER GROSVOLD (40)
SOM SAMLER PÅ ACTIONFIGURER FRA 80- OG 90-TALLET.

Hekta på:

ACTIONFIGURER

Det handler om nostalgi og et ønske om å få den samme følelsen som han fikk i barndommen - den han fikk hver gang han holdt en ny figur i hendene for første gang. I dag består 40-åringens samling av minst 2500 actionfigurer. Kanskje mer.

– Det kan kanskje sammenliknes med opium der man jager etter dragen. Det handler om å gjenoppleve barndommen, og det tror jeg gjelder for de aller fleste som samler på leker, sier Roger Grosvold.

Øyeblikket da han åpnet esken eller emballasjen, tok ut figuren og ga den "liv" med fantasien, det er den følelsen fra barndommen han fortsatt jakter på. For interessen for actionfigurer startet da han var barn på 80-tallet.

– Det var en fantastisk tid for actionfigurer og leker, og de inntok flere plattformer på én gang - leketøy, tegneserier og filmer. "Transformers", "Masters of the Universe", "M.A.S.K.", "G.I. Joe", "Thundercats", "My Little Pony", "Popples", "Dino-Riders" og "Bravestarr" er bare et utvalg av alle seriene som strømmet over ungene på 80-tallet og satte sitt tydelige preg på oss, forteller Roger.

Mange vokste med tiden fra det og fikk nye interesser. Men for Rogers del har interessen for actionfigurer ligget der siden barndommen, og da han kom i 20-årene blomstret den til for fullt igjen.

– For meg handler det om å endelig kunne skaffe meg de figurene jeg drømte om å få den gangen, men som jeg aldri fikk og som jeg kun kjente til gjennom fristende annonser og bilder i lekekatalogen, forklarer han.

DINOSAURER OG PONNIER
Samlerinteressen tok for alvor av da han flyttet til Oslo på midten av 2000-tallet. Der var tilgangen til og utvalget i lekebutikker noe helt annet enn i hjembyen Kongsberg. Han begynte å kjøpe Transformers-figurer som befant seg i

TEKST: ABC Brand Studio
FOTO: Roger Grosvold

butikkhyllene på den tiden. Det er favorittserien.

– Ikke lenge etter kom jeg over en amerikansk nettbutikk, bigbadtoystore.com, som solgte brukte figurer, inkludert mange av seriene jeg lekte med i barndommen. Det tok ikke lang tid før jeg hadde kjøpt både Transformers-, He Man- og G.I. Joe-figurer. Siden har jeg aldri sett meg tilbake. Snarere tvert imot! sier Roger.

I skrivende stund anslår han at

samlingen av Transformers-figurer ligger på omkring 1500, mens den totale figursamlingen er på rundt 2500. Men sikker er han ikke, det kan godt være det er mer enn det. Og da har han heller ikke regnet med alle duplikatene han har.

Han har også en stor samling av Masters of Universe, alt kjøpt i voksen alder, siden han ikke fikk noe fra den serien da han var liten. Ellers samler han hovedsakelig på Dino-Riders, Battle Beasts, Teenage Mutant Ninja Turtles, G.I. Joe og My Little Pony.

– Sistnevnte fikk jeg kun én av til jul da jeg var liten, gutter skulle tross alt ikke leke med det som ble ansett som "jenteleker". For et par år siden tenkte jeg det var på tide at hun fikk selskap av et par ponnier til. Nå har jeg opparbeidet meg en flokk på 16 ponnier, 5 føll, en skjønnhetssalong og en showstall, forteller Roger.

STUEREN NOSTALGI

Det er fort gjort å bruke mye penger på denne hobbyen, bedyrer Roger, og han prøver å begrense seg. Han forklarer at han forsøker å skrenke inn litt og holde fokus på noen spesifikke serier.

– Men plutselig dukker det opp noe jeg ikke visste at jeg ønsket meg, og da må jeg gå noen runder med meg selv mens jeg vurderer for og imot. At samlingen utvides gradvis hver måned er ikke til å unngå, men akkurat nå er jeg inne i en selvpålagt stille periode, sier Roger.

Innkjøpene skjer via både finn.no, nettbutikker og auksjoner i Facebook-grupper for figursamlere. Roger er selvfølgelig jevnlig innom lekebutikker for å se hva de har i hyllene av moderne serier som Jurassic World og Transformers. Bruktbutikker og loppemarkeder kan også vise seg å være gullgru

ver for eldre ting, men der har det med tiden blitt mange om beinet og større konkurranse.

– Jeg opplever at det har blitt mer stuerent å samle på actionfigurer. Det er ikke nødvendigvis slik i dag at man blir sett på som en skrulling som samler på leker. Se bare på Netflix-serien “Lekene vi vokste opp med” – den dyrker den nostalgien mange av oss føler på, utdyper Roger.

UTPREGET SAMLERGEN

Han syns det er vanskelig å peke på en bestemt favorittfigur, men i sommer skaffet han seg den største figuren i Dino Rider-serien – en såkalt Brontosaurus med så å si alt utstyr intakt og i flott stand. Den står nå på display i det ene skapet på soverommet hans.

Aller helst skulle han hatt hele samlingen utstilt, men det har han ikke plass til. Da måtte han i så fall kastet ut senga!

– Det første man ser når man kommer inn på rommet mitt er den ene langveggen og deler av den ene kortveggen som er dekket av skap, fylt med figurer. Men det er bare halve samlingen som står fremme, så det er mye som venter på den dagen da de kan komme ut av eskene, sier Roger.

Siden han bor i kollektiv, er det heller ikke fritt fram for å spre samlingen utover hele leiligheten. Heldigvis har han møtt forståelse for hobbyen sin hos de han bor sammen med.

– Jeg tror de synes det er veldig søtt at en 40 år gammel mann blir som et barn når han har vært en tur på posten og hentet en pakke. Dessuten er samlingen utelukkende begrenset til rommet mitt. Jeg har vært bevisst på å ikke la den lekke ut i fellesarealer, presiserer han.

Han innrømmer at han nok har et samlergen utenom det vanlige. Opp gjennom tiårene har han samlet på alt fra frimerker, mynter, kulepennner og klistremerker, til viskelær, nøkkelringer, servietter, Disney-effekter og fossiler.

I dag samler han på ølkorker fra hele verden, tegneserier, kjøleskapsmagneter og vinylplater. I tillegg til actionfigurene og lekene. Den samlingen blir han aldri ferdig med.

– Det er mye jeg skulle ønske jeg hadde. Takk og lov for det! Så trist det hadde vært om jeg en dag hadde alt. Hva skulle jeg da samlet på? sier Roger.

KAOS I PARADIS?

TEKST OG FOTO:
Myriam H. Bjerkli

Snart er det julaften, og hvis corona-en tillater det, så vil hundretusenvis av nordmenn valfarte til kirken. Jeg er ikke en av dem, men siden forrige magasin kom ut, har jeg deltatt i to begravelser. Begge var eldre mennesker med et langt liv bak seg, og begge begravelsene var av den «vanlige», kristne sorten. Det var derfor mye fokus på at døden ikke var en avslutning, men en fortsettelse inn i noe bedre.

Og før jeg skriver videre, så bør jeg vel innrømme at jeg selv ikke er troende. Jeg har likevel stor respekt for at andre er det, og er sågar kanskje ørlite misunnelig på de som ser for seg et kommende paradiset. I min virkelighetsoppfatning er døden slutten, deretter er det bare mørke. Ingen himmel, intet helvete. Ingen sjel som går videre, blir en engel eller gjenfødtes som noe annet. Ingen ny sjanse som dronning i Egypt eller bordellmamma i Thailand. Bare en evig, drømmeløs søvn.

Like fullt, da jeg satt der på kirkebenken, like hard som jeg mintes den, fra gammelt av visstnok med overlegg slik at ingen skulle falle i søvn under prestens langtrukne søndagsgudstjenester, greide jeg ikke å slutte å tenke på dette evige livet.

Jeg skal ikke røpe hvem som ble begravet nettopp denne dagen, men tenk om den avdøde hadde levd et liv som mange av oss? Med flere ektefeller og kjæresten. Elskerinner og elskere. Mine, dine og våre barn. Gamle og nye svigerforeldre, svogere og svigerinner. Hvordan ville det arte seg, der oppe?

I gamle dager, den gangen de fleste faktisk fulgte Guds bud, var det enkle. En ektefelle i gode og onde dager. Ingen særkullsbarn. Ingen steforeldre eller halvsøsken.

Men ...i dag? For selv om det ikke gis noe klart løfte om det i bibelen, er det jo en overbevisning mange kristne har, at de en gang skal få møte sine elskede igjen. De som har gått

før dem. Barn og foreldre, søsken og ektefeller. Mange som har opplevd «nestendød» hevder også å ha sett sine forfedre stå og vente på dem i enden av lyset. Man ser det også i inskripsjonene på flere gravsteder, vi sees snart igjen.

Det er jo i utgangspunktet en håpefull og god tanke. Hadde jeg selv mistet et barn, ville det vært en trøst å tro at vi engang skulle møtes igjen. Men, hvis det virkelig er slik ... Hvordan kommer det til å arte seg?

Hvis du er en mann som har vært gift tre ganger, hvilken kone er det da du skal dele resten av evigheten med? Er det den aller første, som har rangen? Eller hun du hadde ved din side da du trakk ditt siste sukk? Forutsatt at du ikke døde på toppen av elskerinnen, jeg vil anta at elskerinner stiller relativt svakt i guderiket, selv om noen hevder at Jesus selv var liberal på feltet.)

I bibelen finner man historien om patriarken Jakob. Han hadde kone-ene Rakel og Lea, og tjenestejentene Bilha og Silpa, og han hadde seksuell omgang med alle fire. Utroskap er jo ikke noe Bibelen applauderer, så Bilha og Silpa fikk derfor – praktisk nok - oppjustert sin status fra elskerinner, til medhustruer. I vår tid ville vi vel kalt det bigami, men kanskje det er løsningen i himmelen også? En mann, mange koner? Ikke helt som muslimenes sju jomfruer, men kanskje likevel nok til at mange menn vil lengte til himmelriket? Skjønt, i motsetning til muslimens jomfruer, norske kvinner har ofte en forhistorie. Det skaper nye forviklinger, for hva da med eksmennene disse konene hadde?

Guds tjenere på jorden har muligens fått et mer liberalt syn på skilsmisse, men hva med Gud selv? Aksepterer han skilsmisser, eller er det det første ekteskapet som gjelder, uansett senere nye hustruer? Men hva da om din første kone også var en annens første? Hva med konen i midten? Sender hun alene, eller skal hun fremdeles skvises mellom det som har

vært og det som kom til å bli? Dritten i midten, til evig tid? Eller havner alle sammen i et frilynt kollektiv? Nye koner, gamle koner, nye og gamle ektemenn, eventuelle elskere og elskerinner? Er Paradiset rene swingersklubben?

Jeg tør ikke engang tenke muligheten for at mannen senere har funnet seg en ny mann, kvinnen en ny kvinne, blir de omvendt idet de mottar den siste velsignelse? Fra jord er du kommet, til hetero skal du bli?

Og alle disse hele og halve, ekte og uekte barna, som kanskje ikke tålte hverandre i jordelivet. Blir de automatisk englevenner når de passerer perleporten? Hva med søsken som kanskje har sloss om arven etter foreldrene sine, hva med slike som den nyvalgte amerikanske presidentens sønn, som giftet seg med brorens enke? Selv i himmelen må det jo bli drama av slikt? Eller legger vi alle våre smålige følelser bak oss, slik at vi alle svever rundt i en lykkelig tåkesky uten å kjenne hverandre igjen, kanskje alle brått er like ansiktsblinde som undertegnede??

Bibelen gir ikke noe klart svar. Noen steder er vi beskrevet som ånd og støv, befridd fra lengsel og smerte. Andre steder står det skrevet at de døde er gjenkjennbare, slik de var på jorden. Men hvis det siste er tilfelle og vi virkelig får møte igjen alle vi engang har holdt kjær. Det må jo bli det svare kaos?

Skjønt kanskje Gud allerede har løst saken. Jesus var nemlig tydeligvis overbevist om at han skulle møte vennene sine igjen. I sin avskjedstale til disiplene sa han: «I min Fars hus er det mange rom. Var det ikke slik, da hadde jeg sagt dere det. For jeg går bort for å gjøre i stand et sted for dere.»

«I min Fars hus er det mange rom.» La oss virkelig håpe at det stemmer. Og at de er plassert langt, langt fra hverandre ...

KOM DEG UT PÅ TUR I MØRKETIDEN

Ikke la deg stoppe av at dagene blir kortere og temperaturen faller. Høsten og vinteren er en herlig tid å være ute på. Her får du tips og inspirasjon til å gjøre turopplevelsen best mulig.

TEKST: ABC Brand Studio
FOTO: 123rf.com, matprat.no

6 fine uteaktiviteter for hele familien

1) LAG MAT UTE

Nå er det igjen lov til å tenne bål i naturen, så hva med å gjøre bålkos til et mål for turen? Det finnes mye godt man kan tilberede på bål. Ikke begrensn dere til de tradisjonelle grillpølsene. Ta gjerne med barna på råd! Hva slags bålmat har de lyst til å lage? Har du mulighet til å ta med en rist, en liten stekepanne eller en kjele, er det uendelige muligheter for hva du kan tilberede ute på tur. Både hovedrett og dessert! Her er et forslag:

- Pinnebrød
- Pannekaker
- Foliepakker med det du måtte ønske - fisk, kjøtt, grønnsaker, eller kanskje frukt?
- Ostesmørbrød i folie
- Taco
- Sjokolade og banan i folie
- Popcorn

PINNEBRØD MED CHORIZOPØLSE

- 500 g hvetemel
- 2 ts bakepulver
- 5 ss sukker
- 1 ts salt
- 1 dl olje
- 2 dl lunkent vann
- 200 g chorizopølse
- 0,5 potte basilikum

4 porsj.

1. Bland det tørre. Spe med vann og olje til du får en smidig deig. Finhakk chorizo og basilikum og bland det godt inn i deigen. Del deigen i passende deler, og tvinn dem rundt hver sin pinne.
2. Stek pinnebrødene over bål til de er gjennomstekte og slipper pinnen.

Kilde: matprat.no

2) OVERNATT UTE

Det trenger ikke være sommer og sol for at det å overnatte ute skal bli en fin opplevelse. Med riktig utstyr, ikke minst en god og varm sovepose og et isolerende underlag, er mye gjort. Telt eller hengekøye - du velger selv hva som passer deg. Eller hva med å bygge din egen gapahuk? Det finnes flere måter å gjøre det på, her er en enkel variant:

Slik bygger du gapahuk:

1. Finn en god leirplass
2. Samle materiale
3. Reis rammeverket
4. Legg på taket og vegger

Dette trenger du av utstyr:

- Kniv, sag og øks
- Sterkt tau, for eksempel sisal
- Presenning (størrelse avhenger av hvor mange dere er)
- Flere lange, rette stokker

Kilde: utemagasinet.no. Her finner du også full beskrivelse av fremgangsmåten.

3) DRA PÅ FISKETUR

De fleste barn synes fiske er spennende. Bor dere ved havet, kan det kombineres med en tur i fjæra for å studere livet der. I skogen kan fisketuren slås sammen med overnatting og bålkos, og da kan dere plutselig ha én rett til å lage på bålet. Ingenting smaker så godt som selvfangnet mat! Har vinteren kommet? Prøv isfiske! Det finnes tips og råd for hvordan du kommer i gang på flere inspirasjonsblogger på nettet.

Tips!

På inatur.no kan du kjøpe fiskekort på nett for områder over hele landet.

4) GÅ TUR TIL EN DAGSTURHYTTE

Noen ganger kan dørstokkmila bli vel lang, og da kan det hjelpe å ha et konkret mål. For mange (både store og små) kan det være motiverende å vite at det er et serveringssted i enden av turen, hvor man kan varme seg og kjøpe en vaffel eller en kopp kakao.

DNT har flere dagsturhytter som er åpne for turfolk på søndager. Eiksetra i Finnemarka i Lier, Kobberhaughytta i Nordmarka utenfor Oslo, og Lauvesetra og Eikedalen utenfor Larvik er noen eksempler.

Sjekk dnt.no for å finne dagsturhytter i ditt nærområde.

5) GÅ PÅ VINTER-ORIENTERING

Mange familier har stor glede av å gå på turorientering eller stolpejakt i sommerhalvåret, men visste du at en del klubber også setter ut poster i vinterhalvåret? Før snøen kommer kan man lete etter poster

til fots. Er det snø, kan orienteringen bidra til å gjøre skituren litt morsommere.

Sjekk turorientering.no for å finne ut om idrettslag i ditt nærområde setter ut vinterposter.

6) LAG EN REFLEKS-LØYPE

Det blir fort mørkt på høsten og vinteren, men ingen grunn til å deppe over det! Det gjelder bare å finne aktiviteter som utnytter mørket til noe gøy: Ta med lom-melykter og så mange reflekser du orker, finn et egnet sted - det kan godt være i skogen rett bak huset - her er nemlig ikke målet å gå så langt. Heng opp reflekser i en passende lang løype og la barna lyse seg frem med lommelyktene.

SMARTE APPER PÅ TUR

Pokémon Go-appen

ble en farsott for noen år siden, og redningen for en del familier som slet med å få de halvstore barna med på tur i frisk luft. Plutselig var det mulig å få dem med helt frivillig! Etter hvert har det kommet ganske mange apper som er nyttige å ha, noen for å gjøre turen tryggere, andre mer rettet mot å gjøre turen morsommere. Her er et lite utvalg:

UT.no

Dette er turplanleggeren fra Den Norske Turistforening som du ikke kommer utenom. Det er både en app og en nettside. Her finner du 12 000 turforslag og 1200 hytter og overnattingssteder over hele landet. Du kan

bruke det digitale turkartet til å finne turforslag, hytter og ruter.

WhatBird

Interessert i å lære mer om fugler mens du er på tur? WhatBird hjelper deg med å gjenkjenne fuglesang. Ta opp lyden av en fugl med telefonen, så foreslår appen hva slags fugl det er. Appen er utviklet i Norge, og inneholder foreløpig 22 av de vanligste sangfuglene våre.

KulTur

En ny friluftssapp for barn mellom 4 og 12 år, laget av Turistforeningen. Barna kan bruke den til å registrere turaktiviteter og turlengde, og samle poeng hver gang de er ute. De kan for eksempel få poeng for å klatre i trær, lage barkebåt, overnatte i telt eller plukke søppel. Når de har samlet nok

Regler for båndtvang:

- Båndtvangen for hunder gjelder fra 1. april til 20. august over hele landet.
- I enkelte verneområder er det båndtvang hele året (utvidet båndtvang).
- Det er viktig at båndtvangen respekteres, av hensyn til husdyr på beite og vilt.
- Alle hundeeiere oppfordres til å vise hensyn, både i båndtvangstiden og ellers.
- Noen kommuner har avsatt friområder for hund. Der kan hunder slippes fri for trening, lufting og dressur, uavhengig av båndtvangsbestemmelsene. Du kan sjekke med din kommune om de har slike friområder.

Kilde: Fylkesmannen i Oslo og Viken

Regler for bål i skog og mark:

- Det nasjonale bålforbudet gjelder fra 15. april til 15. september. I denne perioden skal man ikke tenne bål i skog og utmark.
- Ved spesielt stor brannfare kan kommunene innføre bålforbud også utenfor dette tidsrommet.
- Følg med på skogbrannvarselet og følg rådene fra ditt lokale brannvesen.
- Bruk gjerne godkjente bålplasser hvis du skal tenne bål. Du finner info om hvor de er på din kommunes nettsider.
- Vær obs på vindretning og vindstyrke.
- Unngå å brenne materiale som gir gnister.

- Forlat aldri bålet før du er sikker på at det er skikkelig slukket.
- Unngå bruk av engangsgriller. De er årsak til flere gressbranner hvert år, i tillegg til at de forsøpler.

Kilde: Norsk brannvernforening

poeng kan de vinne en overraskelse fra Barnas Turlag.

iSikte

Pek mobilkameraet mot noe du ser rundt deg, og så skal appen iSikte gi deg svar på hva du ser, hvor langt unna det er og hvor lang tid det vil ta å gå dit. Appen kan brukes både i byen, i marka og på fjellet, og i urbane strøk kan den fortelle deg om severdigheter i nærheten. Nå slipper du å lure på hva det fjellet, det vannet eller den store bygningen foran deg heter. Smart, ikke sant?

Hjelp 113

Denne appen er et absolutt must! Hvis det skjer en ulykke eller noen i turfølget blir akutt syke, kan appen Hjelp 113 fra Norsk Luftambulansetjeneste fortelle redningsmannskapene nøyaktig hvor du befinner deg. I en stresset situasjon kan det være vanskelig å forklare hvor du er, selv om du er kjent i området. Redningsmann-

skapene sparer dermed verdifull tid ved å slippe å lete. Du kan ringe alle nødnummer fra samme app, og den sender nødsentralen GPS-posisjonen din. Dette er kanskje den viktigste appen du har på telefonen din!

NYE REGLER OM ELBILLADING PÅ TRAPPENE

Etter å ha ventet i over ett år siden høringen, er det nå endelig snart klart for behandling av et lovforslag med bestemmelser om elbillading i borettslag. Loven trer tidligst i kraft 01.01.21, forutsatt at den ferdigbehandles før årsskiftet.

Lovforslaget innebærer også en presisering av dagens bestemmelse om elbillading i eierseksjonssameier.

TEKST: Janne Balberg Kvisvik, jurist i LABO.
Illustrasjonsfoto

I dag har man ingen bestemmelser om elbillading i borettslagsloven. I eierseksjonsloven har man derimot en bestemmelse som gir den enkelte seksjonseier som har disposisjonsrett til parkering rett til å anlegge ladepunkt, med mindre det foreligger særlig grunn. Det legges nå opp til en lik rett i både borettslag og sameier.

Lovendringen gir andelseiere i borettslaget og seksjonseiere i sameiet en rett til å anlegge ladepunkt

i tilknytning til en parkeringsplass andelseier/seksjonseier disponerer. Det må innhentes samtykke fra styret før ladepunkt etableres, men styret kan bare nekte om det foreligger saklig grunn. Men også eiere som ikke disponerer fast plass, men som har rett til å parkere på fellesareal, kan kreve at det blir etablert ladepunkt.

Det er verdt å merke seg at loven bare gir rett til lading på borettslagets/sameiets eiendom. Har man

parkering på naboeiendom eller i en anleggseiendom, vil loven ikke gi rett til lading. Da må man i så fall se om det finnes annet grunnlag for å kunne kreve lademulighet. Lade plass kan kun kreves på arealer avsatt til parkering. Det kan ikke kreves at det etableres nye parkeringsplasser eller etableres lade plass på arealer som ikke er avsatt til parkering.

Retten til å etablere ladepunkt omfatter også en rett til å få opp-

gradert strømnettet og få etablert infrastruktur dersom dette er nødvendig for at ladepunktet skal fungere. Det er styret som har myndighet til å fatte vedtak om lading. Årsaken til dette er at retten til å etablere ladepunkt er fastsatt som en rettighet den enkelte eier har, og det skal da mye til for å nekte en etablering. Generalforsamlingen/årsmøtet kan derimot omgjøre et negativt styrevedtak.

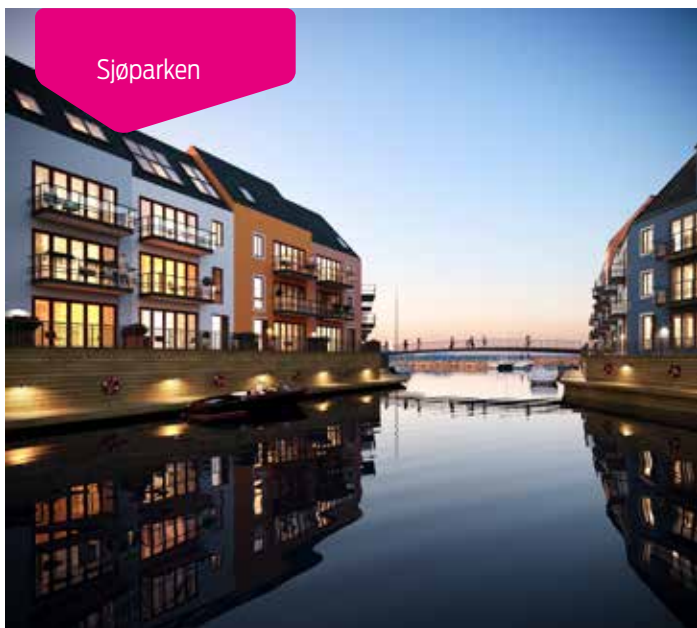
Styret kan bare nekte dersom det foreligger «saklig grunn». Det mest nærliggende vil være at det blir svært kostbart. Særlig dersom etableringen innebærer at strømnettet må oppgraderes. Det var i høringen foreslått en beløpsgrense på halvparten av folketrygdens grunnbeløp (kr. 50 000,-) per andel/seksjon, men denne er ikke tatt med i lovforslaget. Beløpet

kan likevel være retningsgivende for hva man må kunne tåle av kostnader. Men om det foreligger saklig grunn til å nekte lading vil bero på en konkret sakslighetsvurdering, hvor kostnadene vil være ett moment.

Kostnadsdelingen skal følge de vanlige reglene i borettslagsloven/ eierseksjonsloven. Det betyr at kostnader knyttet til etableringen som hovedregel skal fordeles etter den fastsatte sameiebrøken i eierseksjonssameier og fordelingsnøkkelen i borettslag. Både borettslagsloven og eierseksjonsloven har bestemmelser om at enkelte kostnader skal fordeles etter nytten for den enkelte, men det krever særlige grunner og skal ikke være kurant. Det er i lovforarbeidene vist til at kostnader ved å oppgradere det lokale strømnettet er et tiltak som kan komme

alle beboerne til gode og som derfor må fordeles etter hovedregelen. Det samme legges til grunn hva gjelder infrastruktur, f.eks. etablering av føringsveier for elektriske kabler. Det er kun dersom noen beboere ikke vil kunne få en rett til å parkere, at disse vil kunne bli holdt utenfor når kostnadene skal fordeles.

Kostnader til innkjøp og montering av selve ladepunktet vil være en særkostnad for den enkelte dersom ladepunktet etableres i tilknytning til en plass andelseier/seksjonseier har eksklusiv bruksrett til. Etableres ladepunktet på fellesareal vil kostnaden derimot måtte fordeles etter hovedregelen som felleskostnad. Tilsvarende vil utgifter til strøm være en særkostnad for den som benytter seg av lademuligheten.

SALGSSUKSESS OG FORNØYDE LABO-MEDLEMMER PÅ SJØPARKEN

6 LABO-medlemmer benyttet forkjøpsretten og kjøpte leilighet i LABOs første prosjekt på Sjøparken – Agnespassasjen Bygg B borettslag – ved utløpet av fristen for å bruke forkjøpsretten den 30. oktober. Dette betyr at forhåndsalget allerede er stort nok til å starte bygging av 19 flotte leiligheter med en fantastisk beliggenhet i sjøkanten av Larviksfjorden.

Ingenting er bedre enn at LABO-medlemmene benytter medlemskapet sitt til å velge på første hylle i nye boligprosjekter – forkjøpsretten er LABOs viktigste medlemsfordel. To LABO-medlemmer bosatt i Oslo hadde lest om boligprosjektet i forrige LABO-magasin og interessen ble vekket. De benyttet forkjøpsretten sin til å kjøpe seg leilighet i pro-

sjektet. Når forkjøpsretten nå er avklart, så er det «førstemann til mølla»-prinsippet som gjelder for de resterende 13 leilighetene. Byggestart er planlagt tidlig i 2021.

Sjøparken har blitt en perle av et område, og det er både morsomt og spennende å få anledning til å være med å utvikle denne bydelen videre, sier en fornøyd Asle Granerud i LABO.

Minneord Håkon Jakobsen

Håkon Jakobsen gikk ut av tiden lørdag 31. oktober. Et snaut år etter at vi fikk den brutale beskjeden om sykdommen sovnet han stille inn på Sandefjord Medisinske Senter.

Vi fikk 10 fantastiske år sammen med Håkon på LABO. Nye arbeidskolleger er som regel et friskt pust på en arbeidsplass. Håkon var en virvelvind. Full av pågangsmot og optimisme, en humørspreader av rang, inkluderende og samtidig direkte og tydelig i enhver dialog. Drivende god til å skape og ta vare på fellesskapet og menneskene rundt seg. Og til å få ting gjort. Og ikke minst en faglig ener som sjef for LABOs tekniske avdeling.

I vår siste prat en uke før du sovnet inn fortalte du at de 10 årene sammen med oss på LABO var de fineste i hele ditt arbeidsliv. Messteparten av æren for dette skal du ha, du skapte selv det fellesskapet og den arbeidsplassen som du var så glad i.

En arbeidsdag med Håkon var aldri kjedelig. Latteren satt løst hele tiden. Håret var aldri helt strøket på plass. Ofte det ene skjortefla-

ket på utsiden av buksa. Og ikke sjelden en sokk av hver farge også. Husk at 90 % er godt nok, så du til oss. Jeg tror du mente å gi oss alle litt mer selvtillit og tro på oss selv. Og kanskje lå det en aldri så liten ettertanke der om hvordan dagens samfunn er i ferd med å bli. Hvor kravstore vi er blitt. Du hadde helt rett, Håkon. 90 % er et strålende resultat på en hvilken som helst eksamen.

Vi møtte aldri Håkon en gråværsdag. Selv i den tøffe sykdomsperioden var humøret og gnisten til stede. Du hadde kontakt med oss hele tiden. Engasjerte deg i jobben vår med glød og iver. Kom med gode råd og forslag. Og du var bestandig åpen og direkte om sykdomsforløpet, behandlingen og hvordan det sto til. Du ville ha besøk av oss på sykehuset frem til det siste. LABO, jobben og kollegene dine var medisin for deg. Det er godt for oss å vite i sorgen.

Tankene våre går aller mest til Vivian, Julie, Ulrik og Håvard. De har mistet verdens beste ektemann og pappa. Men i sorgen så tar alle gode minner om Håkon over snarere enn vi tror. Det finnes så mange uutslettelige gode spor og

minner etter ham. I familien, som ektemann og pappa. Og sønn og bror. Slik det gjør i veggene på LABO også.

Skarverennet var et av årets høydepunkt for oss. Neste Skarverenn går uten deg, Håkon. Men du blir med oss over fjellet. Vi stopper nok opp langs Hallingskarvet en gang eller to og minnes deg der også. Og skjenker deg en liten tår i resepsjonen på Bardøla etterpå.

Kjenner vi deg rett som den nordlendingen, ingeniøren og realisten du var, så er nok Kolbein Falkeid sitt dikt - Jeg finner nok fram - beskrivende for hva du hadde forsonet deg med de siste dagene før du sovnet inn:

***Jeg finner nok fram
Døden er ikke så skremmende
som før
Folk jeg var glad i
Har gått foran og kvistet løype
De var skogskarer og fjellvante
Jeg finner nok fram***

Takk for tiden vi fikk sammen med deg, Håkon. Fred være med ditt minne.

Kollegene dine på LABO

MEDLEMSSTRØM FRA POLAR KRAFT:

Når du har bedre ting å gjøre, enn å tenke på strømavtalen din

HYTTEKOS PÅ SKARBERGET | Foto: Frank Sundermeier, Polar Kraft

Medlemsstrøm gjennom LABO er en fremforhandlet avtale fra Polar Kraft kun for deg som er medlem av LABO. Du kan være trygg på at prisen er god og du får i tillegg 2% medlemsbonus på strømforbruket ditt.

Ring **02006** eller gå inn på **polarkraft.no/fordel** for å bestille!

KOKOSBOLLER MED *pepperkake*

- INGREDIENSER**
- 240 g sukker
 - 115 g flytende glukose
 - 75 g vann
 - 140 g eggehvite
 - 20 g sukker
 - 2 ts vaniljeekstrakt
 - 30 stk pepperkake
 - Sjokoladeglasur
 - 350 g hvit sjokolade
 - 25 g kokosfett (delfiafett)
 - 2 ts frysetørkede bringebær

SLIK GJØR DU

- Ha sukker, glukose og vann i en kjele, og kok til en blank karamell på 117 °C. Bruk gjerne et sukkertermometer.
- Pisk eggehviter til du har et mykt skum som begynner å danne top- per. Tilsett sukker litt etter litt, og pisk til du har en lett marengs.
- Sett hastigheten på middels, og hell forsiktig karamellen i en tynn stråle langs kanten av bollen.
- Skru opp hastigheten og pisk til marengsen er avkjølt, minst 5 minutter.
- Ha marengsen i en sprøytepose med tyll og sprøyt ut så det dekker pepperkakene.
- Sett pepperkakene kaldt til marengsen stivner.
- Brekk eller hakk sjokolade i mindre biter. Ha sjokoladen i en bolle med delfiafett, og sett bollen over en kjele med vann som småkoker (vannbad). Obs! Skålen må ikke komme i kontakt med vannet. Blir bollen for varm, trekk kjelen av platen.
- La sjokoladen stå i ro noen minutter til den har smeltet. Bruk en skje og og rør blandingen glatt.
- Hell sjokoladen i en bred, litt dyp skål som du kan dyppe en og en kokosbolle oppi. Se til at sjokoladen ikke er for varm før du begynner å dyppe - da vil sjokoladetrekket bare renne av.
- Dryss frysetørket bringebær over.
- Sett kokosbollene på en rist slik at overflødig sjokolade kan renne av. La sjokoladen stivne helt før du serverer bollene.

Frysetørket bringebær får du kjøpt i velassorterte dagligvareforretninger.

KULER AV *frukt og nøtter*

- INGREDIENSER**
- 6 stk dadler
 - 6 stk tørkede fiken
 - 1 pk tørket aprikos (å 100 g)
 - 50 g hasselnøtter
 - 70 g mandler
 - 50 g valnøttkjerner
 - 4 ss kokosmasse
 - frø fra 1 stk vaniljestang
 - 1 ss olje
 - 4 ss havregryn
 - Pynt:
 - 1 pakke frysetørkede bringebær (å 42 g)

SLIK GJØR DU

- Ha dadler, fiken og aprikos i en bolle, og hell på kokende vann til det dekker. La det stå i 20-30 minutter slik at frukten sveller.
- Hell av vannet og fjern steinene fra dadlene.
- Kjør hasselnøtter, mandler, valnøtter, kokosmasse og frø fra vaniljestang i en hurtigmikser til blandingen er hakket i grove biter.
- Ha den bløtlagte frukten sammen med nøttene, og kjøp blandingen raskt sammen. Spe eventuelt med litt olje slik at blandingen henger godt sammen. Rør inn havregryn.
- Ha litt olje i håndflatene, og rull små kuler av deigen. Legg dem på en tallerken og sett dem i kjøleskapet.
- Kjør frysetørket bringebær med en stavmikser eller i en hurtigmikser til en jevnt, fint pulver. Sikt pulveret, slik at du fjerner bringebærsteinene.

1 porsjon gir ca 30-40 kuler alt etter størrelsen.

Sunt julegodt!

Morosider

LET OG FINNI!

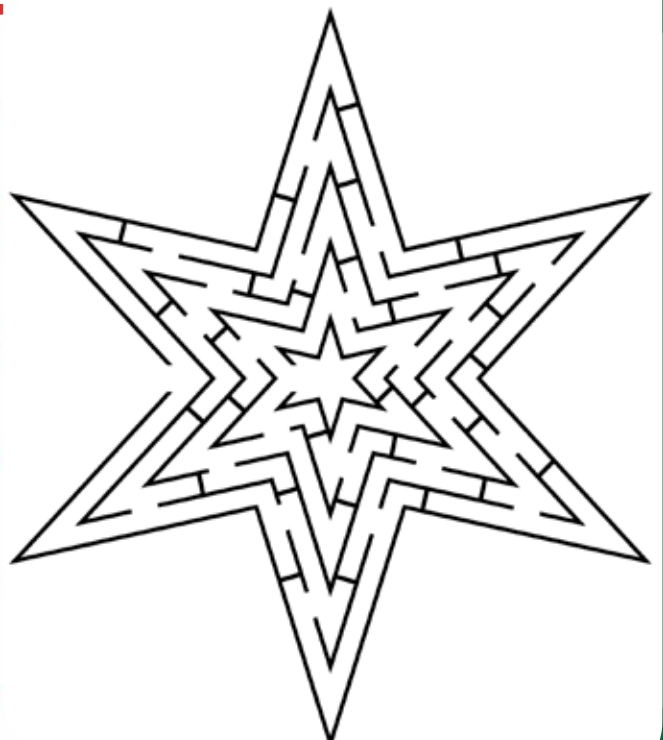
KLARER DU Å FINNE ALLE TINGENE I DEN STORE TEGNINGEN?

LØS SUDOKUEN

- DET SKAL BARE VÆRE ÉN AV HVER NISSELUE OG NISSEANSIKT I HVER RAD OG KOLONNE

FINN VEIEN INN TIL MIDTEN AV STJERNA

- KJENTFOLK -

Gry

Lars Erik

Heidi

Ruth Iren

Aleksander

VI ER DIN LOKALE BOLIGMEGLER!

Skal du selge boligen din? Da er det viktig
å kjenne nærområdet - **det gjør vi!**

Med vår solide lokalkunnskap og erfaring
har vi de beste forutsetninger for å finne
den rette kjøperen til din bolig.

Er du LABO-medlem gir vi deg halv
pris på tilretteleggingsgebyr.

Velkommen til oss for en
hyggelig boligprat!

aktiv.

Prinsegata 2, 3251 Larvik

T: 33 13 85 00 \ E: larvik@aktiv.no \ www.aktiv.no

Hva kan du spare på medlemskapet ditt?

HUSK! Bonus får du i tillegg til rabatter og gjelder for alle kjøp, også tilbud og kampanjer.

For å få bonus må du ha aktivert medlemskortet ditt, og bruke medlemskortet eller registrert bankkortet ditt ved kjøp.

MEDLEMSFORDEL

5 % bonus på dekk.

Dekkkhotell kr 750,- (NB! ikke bonus på dekkhotell)

Forbruksmateriell - 25%

Rabattert timespris: 640,-

5 % bonus

20 % rabatt

5 % bonus

Medlemspriser på hotell

Medlemspriser

5 % bonus

15% rabatt på Bølgens egne forestillinger. Rabatt på kino hver torsdag og rabatt på forestillinger i regi av Riksteateret.

Medlemspriser. Ingen forskuddsbetaling, ingen skjulte påslag eller bindinger

10 % rabatt

5 % bonus

(Nettbutikk for inspirasjon, ingen rabatt og bonus på netthandel)

Medlemspris per time kr 1620,- inkl. mva
5 % bonus

2% bonus og medlemspriser

Elveveien 130, Larvik,
tlf.: 33 11 50 70,
dekkspesialistenas.no

Tlf.: 930 64 850
Vakttelefon: 980 29 999

Flügger farve

Elveveien 135, Larvik
Tlf.: 33 19 96 10

labo.fordelerformedlemmer.no
Tlf.: 03712

BI-Reiser v/Bjørn Inge Nordland,
tlf.: 992 18 112 eller
Sør-Vest reiser tlf.: 51 82 02 10.

Sanden 2, 3264 Larvik
bolgenkulturhus.no

polarkraft.no
Tlf.: 02006
kunde@polar.no

Løkka 6, Tlf.: 33 13 49 70
Bohus.no

- advokattjenester for medlemmer

Tlf.: 21 41 67 67
legalis.no

labo.fordelerformedlemmer.no

Gi et medlemskap i julegave!

- bamse til de minste

modena®
FLISER

modena.no

KREDITTKORT
for medlemmer
Levert av EnterCard

labo.fordelerformedlemmer.no
Tlf.: 03712

CARLSENFRITZØE
Den lokale byggevareresspecialisten

Larvik: Lågaveien 6, Larvik
Tlf: 33 13 23 00
Stavern: Terneveien 2, Stavern
Tlf: 33 13 99 66

Sommerfelt
elektro os
butikk og installasjon

Nansetgata 89, tlf.: 33 18 30 15
sommerfeltelektro.no

THON
HOTELS

thonhotels.no

FORSIKRING
for medlemmer

labo.fordelerformedlemmer.no
(leveres av IF)
Tlf. :22 42 85 00

CLOSE UP

Torget 4, 3256 Larvik 1
closeup.no, tlf.: 975 38 000

AVARN
Security

avarnsecurity.no

MEDLEMSFORDEL

10 % rabatt
5 % bonus

Bonus i nettbutikker
Prisgaranti og uhellforsikring
Nyhet! Reiseforsikring inkludert

15 % rabatt på maling,
25 % rabatt på trevare
2 % bonus

15 % rabatt på el-materiell
kr 100,- i rabatt på timeprisen 5 %
bonus. Gratis utkjøring til gårds plass.

12 % rabatt på ordinær pris

Medlemspriser på innbo og reise
18 % samlerabatt

5% bonus på alt.
Medlemskampanjer.

5 % bonus
Medlemspris 379,- pr mnd.
10 % rabatt på tilleggskomponenter.

LABO
magasinet

Neste utgivelse kommer i februar 2021!

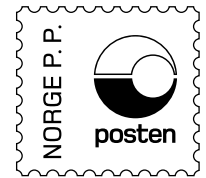
Ta kontakt for bestilling av annonseplass eller for å få tilsendt annonseinformasjon for 2021.

Utgivelse: uke 8 • Annonsefrist: 08.02

Ta kontakt!

ANNONSEANSVARLIG: ARNT ERIK ISAKSEN - TLF. 411 61 619
arnt.erik.isaksen@flexkommunikasjon.no

Returadresse:
Larvik Boligbyggelag
pb. 263, Prinsegata 4
3251 LARVIK

MEDLEMSFORDELER HOS CARLSEN FRITZØE

HJELP OG RABATTER – DET FIKSER VI!

**SOM MEDLEM FÅR DU:
OPPTIL 15% RABATT PÅ MALING
OG 2% BONUS PÅ ALLE KJØP***

Vi hjelper deg fra A til Å i byggeprosjektet ditt! Du får faste lave priser, gode rabatter, solid fagkunnskap, komplett vareutvalg og topp service med på kjøpet.

Det er ikke alltid like lett å vite hva du trenger av kunnskap, verktøy og materialer når du har et byggeprosjekt, og hva du må tenke på før du setter i gang. Hos Carlsen Fritzøe blir du tatt godt vare på av dyktige fagfolk som gir deg all hjelp du trenger, og som alltid har en GOD DEAL på lur til deg og prosjektet ditt.

Du får også tjenester som lån av tilhenger, hjemtransport, materialberegning og tilkapping. I tillegg kjenner vi de dyktigste håndverkerne der du bor, og vi formidler mer enn gjerne kontakt.

Vi hjelper deg uansett hvor du er og tilbyr gode priser på hjemtransport.

Registrer prosjektet ditt på carlsenfritzoe.no/byggepraten så tar vi kontakt eller kom innom oss!

***Husk å vise frem medlemskortet for å få rabatt og bonus.**
Vi hjelper deg å aktivere fordelskortet. Medlemsrabatt gjelder ikke varer på tilbud eller til fast lavpris.

CARLSENFRTZØE
Den lokale byggevarespesialisten

LARVIK - ØYA 6, 3262 Larvik
Tlf.: 33 13 23 00 - Åpent: 7-18 (9-15)
www.carlsenfritzoe.no